

संपादकीय

बदलत्या हवामानाचा फटका

बदलत्या हवामानाचा सर्वच क्षेत्रांना फटका बसत आहे. त्यातही कृषी क्षेत्रावर त्याचा जास्तच परिणाम होताना दिसत आहे. सध्या एप्रिल महिना चालू आहे. सर्वत्र कडाक्याचे ऊन जाणवत आहे. सर्वच शहरांचे तापमान ४० अंशाच्या घरात आहे. विदर्भीतील काही भागात तर तापमान ४२ ते ४५ अंश सेल्सिसअसे नोंदवले जात आहे. तापमान वाढल्याने लोकांच्या आरोग्यावर परिणाम होत आहे.

कडाक्याच्या उन्हामुळे लोकांना अनेक आजार होत आहेत. या कडाक्याच्या उन्हात लोकांना चक्र येणे, हृदय विकाराचा झटका येणे, रक्तदब वाढणे, शरीरातील पाणी कमी हाणे, डोब्यांचे विकार जडणे, लहान मुलांचा घोळणा फुटणे, उष्माघात होणे असे प्रकार घडतात. उष्माघाताने काहींचा जीवही जाऊ शकतो. मागील वर्षी खारघर मध्ये घडलेली घटना अजूनही ताजीच आहे. मागील वर्षी उष्माघातामुळे महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार सोहऱ्यात १५ श्री सेवकराना जीव गमवावा लागला होता. कडाक्याच्या उन्हात जास्तीतजास्त पाणी पिण्याचा सल्ला डॉक्टरांकडून दिला जात आहे. तसेच फळांचा ज्यूस सेवन करण्यास सांगितले जाते. डॉक्टरांकडून दुपारी ११ ते ४ घराबाहेर न पडण्याचा सल्ला दिला जातो मात्र पोटापाण्यासाठी लोकाना घराबाहेर पडावेच लागते. एकीकडे कडाक्याचे ऊन असताना राज्यातील काही भागात मात्र वाढळी वाच्यासह अवकाळी पावसाने हजेरी लावली आहे. पुढील काही दिवस राज्यातील काही भागात अवकाळी पाऊस पडण्याची शक्यता हवामान खात्याने वर्तवली आहे. अवकाळी पावसामुळे शेतीचे प्रचंड नुकसान होते. फळबागा जमीनदोस्त होतात. हातातोडाशी आलेला घास हिरावला जातो. क्षणात होत्याचे नव्हते होते. वर्षभराच्या मेहनतीवर पाणी पडते. अवकाळी पाऊस झाला की बळीराजाच्या काळजाचा ठोका चुकतो. ऐन उन्हाळ्यात अवकाळी पाऊस पडणे ही गेल्या काही वर्षांतील नियाची बाबाजी आहे.

कडाक्याचे ऊन, अवकाळी पाऊस, गारपीट, चक्रीवादळ अशा घटना वर्षभर घडत असतात. महाराष्ट्र हे सह्याद्रीच्या कुशीत वसले आहे. पूर्वी सर्व कळूचे आगमन वेळेवर होत होते. मागील काही वर्षांत क्रुमानात मोठे बदल पाहायला मिळत आहे. क्रुमानच बदलले आहे. पूर्वी पाऊस फक्त पावसाळ्यातच पडत असे आता वर्षभर कोठेना कोठे पाऊस पडताना दिसतो. पावसाळ्यात दोन दोन महिने पाऊस पडत नाही. कधीकधी दोन दिवस इतका पाऊस पडतो की दोन दिवसात दोन महिन्याची सरासरी भरून काढतो. त्यामुळे कोणत्या क्रूतूत कोणते पीक घ्यावे याबाबत शेतकरी संभ्रमात असतो. बदलत्या हवामानामुळे काहींनी शेती करणेच बंद केले आहे. राज्यात मागील काही वर्षांत मोठ्या प्रमाणात जंगलतोड वाढली आहे. कांक्रीटीकरण वाढले आहे. शहरे सिमेंटचे जंगले बनली आहेत. पर्यावरणाचा न्हास झाला आहे. त्यामुळे वातावरणात बदल होत आहे. वातावरणातील बदलामुळे या घटना घडत आहेत.

निसर्गाच्या या बदलत्या चक्राचा मानवजातीवरच नाही तर संपूर्ण जीवसृष्टीवरच परिणाम होत आहे. लोकांनी यातून घडा घेऊन आतापासूनच नियमाने जगणे सुरु करायला हवे. वृक्षतोड थांबवली पाहिजे. जंगलतोड थांबवली पाहिजे. वृक्षलागवड करून ती जगवली पाहिजेत. माणसाने निसर्गावर केलेले आक्रमण थांबवले पाहिजे. जर माणसे निसर्ग नियमाच्या विरुद्ध गेले तर त्याची मोठी किंमत येण्याचा पिढीला मोजावी लागेल.

अनेक चित्रपट आणि मालिकांतून छत्रपती शिवाजी महाराजांची भूमिका दमदारणे साकारणारा अभिनेता चिन्मय मांडलेकर याने यापुढे छत्रपती शिवरायांची भूमिका न करण्याचा निर्णय घेतला आहे. सामाजिक माध्यमांवर एक ध्वनिचित्रफित प्रसारित करून हा निर्णय घेण्यामागील आपली भूमि का त्याने मांडली आहे. ही ध्वनिचित्रफित पाहण्याच्यांकडून सामाजिक माध्यमांवर उलट सूलट प्रतिक्रिया येत आहेत. त्याची पत्ती नेहा जाशी-मांडलेकर हिनेही एक ध्वनिचित्रफित सामाजिक माध्यमांवर प्रसारित करून आपल्या मुलाचे नाव जहांगीर का ठेवले आणि त्या नावाचा अर्थ संगण्याचा प्रयत्न केला आहे. त्या ध्वनिचित्रफितीवर लोकांनी प्रतिक्रियांच्या माध्यमातून आपले म्हणणे मांडले आहे. चिन्मय मांडलेकरने आपल्या मुलाचे नाव जहांगीर ठेवल्याने त्याला वैलोवेळी ट्रोलिंगचा सामना करावा लागत आहे. अनेक चित्रपट आणि मालिकांतून मांडलांची यादेशाचे नियमाने घेतलेल्या निर्णयाने मराठी चित्रपट सृष्टीचे काही नुकसान होणार आहे का? तर अजिबात नाही. शिवरायांची भूमि का दमदारणे साकारणारे अनेक कलाकार आज मराठी चित्रपटसृष्टीत आहेत तर अनेक नवोदित कलाकार अशा अजरामर भूमिका साकारण्याच्या प्रतीक्षेत आहेत. आज चिन्मयाने शिवाजी महाराजांची भूमिका नाकारली तर उद्या ती भूमिका या नवोदिताना मिळेल.

जहांगीर हा परिशयन शब्द असून जहांगीरचा अर्थ जगजेता असा होतो शिवाय त्यांच्या मुलाचा जन्म २१ मार्च म्हणजे 'जमशेदी नवरोज' या दिवशी झाला असल्याने मुलाचे नाव जहांगीर असे ठेवल्याचे चिन्मयच्या पत्तीने सांगितले आहे. भारतरत्न जमशेदी टाटा यांचे नावही जहांगीर होते असेही तिने यावेळी महटले आहे. तिच्या या उत्तरावरून मांडलेकर उभयता हिंदू असताना मुलाचे नाव ठेवण्यासाठी त्यांना एका पार्श्वयन दिवसाचा आधार की घ्यावासा वाटला असेही काही ट्रोलर्सचे म्हणणे आहे. २१ मार्च हा जागतिक वन्यदिनसुद्धा आहे. वनामध्ये विविध प्रकारचे प्राणी, पक्षी, झाडे, फुले आणि वेली असतात त्यापैकी एखादे सुदर नाव मांडलेकरांना आपल्या मुलासाठी का बरे सुचले नाही असाही प्रश्न काहींकडून विचारला जात आहे. जहांगीर नावाचा अर्थ विश्विजेता असा आहे, तर मांडलेकरांनी मुलाचे नाव विश्वजीत ठेवायला हवे होते असा होती नावावरून एका ट्रोलर्सचे म्हणणे आहे. जहांगीर होते असे बोके शिवायांचा आणि मद्यपानाचा तो शौकीन होता. दिवसभर मद्याच्या मुलाने त्याच्याशी बगावत केली म्हणून त्याने मुलाचे डोठे फोडले. नागरिकांना तो अत्यंत क्रूरपणे शिक्षा देत असे. आपल्याविरोधात बगावत करण्याच्या मुलाला साहाय्य केले म्हणून शिखांचे पाचवे गुरु अर्जन देव यांना अटक करून त्यांना त्याने फासावर लटकवले. अनेकदा छत्रपती शिवाजी महाराजांची भूमिका साकारण्याच्या चिन्मयाने मोगल बादशाह जहांगीरचा हा सर्व इतिहास तर नक्कीच ठाऊक असावा. असे असताना त्याने आपल्या मुलाचे नाव जहांगीर ठेवण्याचे धाडस केले म्हणजे भविष्यात त्याला ट्रोलिंगचा सामना करावा लागेल हे ज्ञात असावे. असेही काहींचे म्हणणे आहे. भारताचा पौराणिक इतिहास पाहिल्यास रावण, कंस, शिशुपाल, दुर्योधन, दुःशासन यांसारखे कितीतरी महापाकमी राजे महाराजे भारतभूमीत होऊन गेले; मात्र ही समस्त कोणतीचे धोणी आवश्यक आहे.

डोके..

सनदशीर मार्गे वापरलेले डोके पक्षासाठी निधी निवडणूक रोखे

दृश्य स्वरूप बरे अदृश्य ती नाके मिळ ती माहिती कोण असे बोके

शाई किंती बाई टोपण भलेझाके पैसेतर लागतात सर्व जाणे पक्के

ओपन हे सिकेट ठरावलेले टके काळ्या पैसा दई जोर जोर धक्के

दूध से धुले नसे सकलजनलुख्ये जमवायची माया कोण सोडे मौके

बॉल येता चांगला मारी चौके छक्के येन केन प्रकारेण फिक्स मॅच जिंके

- हेमंत मुसरीफ, पुणे १७३०३०६९९६

चिन्मय मांडलेकरचा निर्णय चुकला का?

मंडळी अधमने वागल्याने यांची नावे कोणीही हिंदू आपल्या मुलांना देत नाहीत.

मुंबईतील परकीय आक्रमकांची, अधिकाऱ्यांची नावे ज्या रेल्वे स्थानकांना दिली गेली आहेत ती बदलण्याची प्रक्रिया सध्या शासन करत आहे. असे असताना आक्रमकांच्या वंशावलीतील जुलमी राजाच्या नावाने आपल्या मुलाचे नाव असणे चिन्मयला रुचते का? सैफ अली खान आणि करीना यांनी आपल्या एका मुलाचे नाव तैमूर आणि दुसऱ्याचे जेह म्हणून जहांगीर असे ठेवले तेव्हा त्यांनीही देशभारातून ट्रोले करण्यात आले होते. त्यांनीही आपल्या मुलांच्या नावांचा अर्थ सांगण्याचा प्रयत्न त्यावेळी केला होता, तरी आजही त्यांना या नावावरून ट्रोले केले जात आहे. जनमानसांत प्रसिद्ध असण्याचा प्रत्येकाच्या बारीक सारीक हालचालींची, त्यांच्या जीवनातील महत्वाच्या प्रसंगांची, त्यांच्या विधानातील व्यापारीची आणि निर्णयांची प्रसिद्धी माध्यमांत बातमी होत असते, त्यामुळे या सर्वांतून आपली प्रतिमा समाजापुढे चुकीच्या पद्धतीनै जाणार नाही. याबाबतची काळजी या मंडळीनी घेणे आवश्यक आहे.

ती न घेतल्यास सध्या सामाजिक माध्यमांचे युग असल्याने ट्रोलिंगचा सामना हा करावाच लागणार आहे. सेलिब्रिटीचे लग्न, त्यांच्या घरात लहानग्याचे आगमन होण्याची चाहूल लागणे, त्यांच्या मुलांची समाजासमेरील पहिली झालक या सर्व बाबी समाजमाध्यमांवर प्रसिद्ध होतात त्यावेळी त्याच्यावर चाहत्यांसह संपर्ण समाजाकडून अभिनंदनाचा वर्षाव केला जातो. तेव्हा या मंडळीना कमालीचा आनंदही होतो, तेव्हा हे सर्वजग हा आपचा कौरुंबिक भाग आहे त्यामुळे लोकांनी यामध्ये नाक खुपसूनये, असले सल्ले सामाजिक माध्यमातून कधी देताना दिसत नाहीत. मात्र जेव्हा तुमच्या एखाद्या वादप्रस्त निर्णयाबाबत तुम्हाला ट्रोले केले जाते तेव्हा तुम्हाला तुमचे कौरुंबिं भाग आहे. तेव्हा हे सर्वजग हा आपचा कौरुंबिक भाग आहे त्यामुळे लोकांनी यामध्ये न

